

AMERIŠKA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

AMERICAN HOME

CLEVELAND, O., FRIDAY MORNING, OCTOBER 2, 1942

LETO XLV. — VOL. XLV.

Vsaka družina mora dati 50 funtov starega železa v kampanji

Večkrat Clevelandu bomo v ponedeljek 5. oktobra zbirali starega železa. Do tedaj mora vsaka družina dati najmanj 50 funtov starega železa.

Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša. Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša.

Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša. Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša.

Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša. Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša.

Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša. Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša.

Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša. Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša.

Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša. Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša.

Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša. Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša.

Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša. Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša.

Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša. Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša.

Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša. Staro železo lahko oddate na vsaki ulici, kjer stoji stara hiša.

Položaj v Sloveniji

(Izvirno poročilo iz meseca julija)

Lahi so privedli ogromne množine vojaštva v "Provincia di Lubiana," tako da je videti, da nameravajo z ognjem in mečem "pomiriti" provinco. Na Dolenjskem so že boji med hostarji in Lahi, ki uporabljajo topove, letala, metalec ognja itd.

Največ trpi domače kmečko prebivalstvo. Neprestano gore kmetije in vasi. Lugoja pri Vrhniku je požgana do tal. Soderžico so z letalskimi in zažigalnimi bombami izravnali z zemljo itd. Nemci so požgali žire; trde, da je vse prebivalstvo uničeno, ker so baje porabljali tudi plinske bombe!

V zadnjih dneh junija in v prvih dneh julija so Lahi odvedli v koncentracijska taborišča v Italiji okrog 8.000 moških od 14-50 let. Pobrali so skoro vse dijake, privatne uradnike in brezposelne. Popolnoma so izpraznili v predmestju Ljubljane Moste in Bežigrad, domalega tudi Vič in Trnovo. Nepopisni prizori so se odigrali v mestu, ko so odvajali moške in ženske kot zločince. Žene so vse oblečene v črno. V mestu vlada žalost, velika beda bo neizbežna.

Italijani pravijo, da v dveh mesecih ne bo nobenega moškega več v Ljubljani — vse mislijo odvesti v Italijo. Pravijo, da je povod za te ukrepe dal laški strah, da je vsa Ljubljana Mihajlovičev kader. Tendence pa je, uničiti čimprej in čimveč Slovencev.

Ljudje ne delajo nič in ne morejo na polje, ker tam nanje streljajo. Ni mogoče prečeti, koliko ljudi je bilo že postreljenih. Lahi zažigajo tudi gozdove z zažigalnimi bombami.

Vsako soboto streljajo Nemci talce v Celju in v Mariboru. Ljudje pogumno umirajo s klici: Živela Slovenija, živela Jugoslavija! Tudi Lahi priznavajo, da naši ljudje pogumno umirajo.

Te dni so Nemci obesili v Ljubljani 8 ljudi. Lahi so v teku policijskih progono v Ljubljani pobrali pri čevljarjih vse usnje in vse čevlje, tudi tiste, ki so jih imeli v popravilu. Sedaj so na vrsti lekarne.

Lahi so začeli pobirati v mestu tudi dekleta od 18-22 let. Predvsem dijakinje. Kaj bo z njimi, se še ne ve. Dosedaj jih drže v kasarnah. Na Gorjanskem morajo vsi Slovenci, ki niso vstopili v Heimabund, nositi na rokavu trakove z napisom: "Slowene!"

Ako ste se preselili

Kdor državljano je se preselil od zadnjih volitev, mora naznaniti volivnemu odboru novi naslov, zadnjič čas do ponedeljka 5. oktobra. Spremembo naslova morate prijaviti pri volivnem odboru v mestni hiši, ki bo danes odprta do 9 zvečer. V 32. vardi pa lahko prijavite novi naslov tudi na sledečih prostorih: Collinwood Realty Co. 15813 Waterloo Rd. in v Lapuhovi brivnici, 15602 Holmes Ave.

Zahvala Glasbene matice

Pri sestanku ustanovnih, podpornih kakor tudi aktivnih članov Glasbene matice zadnje srede zvečer so darovali v blagajno Glasbene matice: Mrs. Tončka Jevnik \$5, Mrs. Ana Sterle \$2, Mr. Frank Rupert \$2. Iskrena hvala vsem skupaj za velikodušen dar.

Četniki so ubili 6.000 Lahov

ANGORA, Turčija. — Ju-slovanski krogi poročajo, da so četniki pod poveljstvom Draže Mihajlovića ubili 6.000 Italijanov ter jih ranili nad 9.000. Ti Italijani so bili pridržani oklepni diviziji, ki je bila poslana proti četnikom. Boj je trajal šest tednov in četniki so zajeli vse topništvo te divizije.

V nedeljo bo podana ena najlepših oper v SND

Kdor bi enkrat zares rad videl in slišal nekaj posebnega, naj poseti v nedeljo večer opero "Seviljski brivci" v SND na St. Clair Ave. Začetek bo točno ob sedmih zvečer.

Opera je krasno delo najlepšega petja in najslajše godbe. Pevec in pevke naše odlične Glasbene matice so opero izvrstno naštevali pod vodstvom Tona Šublja. Zdej bo tudi prvič, da bo izvajal glasbene točke oddelek od simfoničnega orkestra. Take operne predstave bi ne smel zamuditi nihče, ki ima kolikaj srca za lepo petje in glasbo.

Strahovlada v Zagrebu

Paveličeva "Nova Hrvatska" objavlja strahotne vesti o divjanju ustaške "nadzorne" službe.

V Zagrebu so pred kratkim obsodili na smrt 10 oseb, med njimi Mara Kren in Anton Nedja, češ da sta šinila vznemirljive vesti in skozi 8 dni skrivala komunizma osumljene osebe. Tonka Ramšek in Marija Dominič sta bile obsojene na smrt, ker sta v svojem stanovanju skrivale skozi 4 dni takega osumljenca. Izmed desetih na smrt obsojenih jih je bilo 8 obsojenih zaradi prestopkov, ki so bili prej kaznovani le s policijskim zaporom.

Te krivične obsodbe, za katere ustaši sami navedejo nezadostno vzroke, kažejo grozoto ustaškega terorja, ki razsaja na Hrvaškem.

Pavelič pa je odšel poklonit se Hitlerju. Na rusko fronto pošilja domobrance, ustaše pa drži doma, ker jih potrebuje, da mu stražijo oblast. Hitlerju manjka ustaške krvi za rusko fronto, kamor bi bilo najbolje poslati vso Paveličevo vladno, da tam konča svoje neslavno delovanje.

Držite Stalingrad za vsako ceno, je ukazal Stalin svoji armadi

Vinska trgatev v Euclidu

V šolski dvorani sv. Kristine bomo v nedeljo večer obirali sladko grozdje. Vinsko trgatev bo namreč priredilo Oltarno društvo fare sv. Kristine, začetek ob 7:30 zvečer. Ob tej priliki bo tudi volitev nove županje. Kar šest lepih in brhkih kandidatij imajo: Katarina Golinar, Frances Perme, Matilda Ropret, Agnes Urnkar, Agata Zajc, Katarina Zalec. Ena izmed teh nam bo do prihodnje jeseni županovala.

Nadvse prijetno bo ta večer pri Euclidčanih. Kušarjevi fantje bodo preskrbeli godbo, Mary Gerl in Mary Gregoire nam bosta pa peli lepe viničarske pesmi. Pridite in povesele se v prijetni družbi.

Vlada je okrnila dobavo mesa za 20%

Washington. — Urad za kontrolo cen je ukazal zmanjšati dobavo mesa civilnemu prebivalstvu za 20 odstotkov. Ta odredba zadene goveje meso, prašiče, kostrunovino in jagnjetino. Namen te odredbe je, da ostane dovolj mesa za armado in za zaveznike. To velja za zadnje tri mesece letošnjega leta.

To je smatrati kot prvi korak vlade za racioniranje mesa, ki bo skoro gotovo prišlo v začetku drugega leta. Dovolj bo pa telefonice, ki ni zaželjena v armadi, niti za zaveznike.

Kolikor je danes zaloga mesa, ga bo lahko dobila vsaka odrasla oseba do 2 funta in pol na teden.

Godovanje Francetov

Pri Kovačevih na 4121 St. Clair Ave. bodo jutri večer vezovali Francete in Francke s po-hanimi piščanci, dobrim pivom in vinom. Vabljeni ste vsi znan-ci in prijatelji na obisk.

Sinko je!

Pri družini Mr. in Mrs. Rudolf Strancar, 722 E. 159. St. so kupili prvorojenca. Dekliško ime matere je bilo Irene Bandić, Rudolf je pa sin družine John Strancar iz 716 E. 159. St. Čestitamo!

Boji za mesto se bližajo odločitvi. — Nemški tanki so se zajedli globlje v mesto. — Rusi z uspehom odbijajo nacije na severni in južni strani.

Branitelji Stalingrada stojijo nasproti najbolj kritičnem trenutku, trdi uradno poročilo iz Moskve. Sveže kolone nemških tankov so se prerinile globlje v mesto, najsi tudi plačujejo uspehe s strašnimi izgubami.

Pa tudi braniteljem mesta se vsipljejo na pomoč vedno nove rezerve čez reko Volgo. Ruska flota z Volge neprestano bruhaja izstrelke v nemške vrste. Stalin je telefoniral posadki v Stalingrad ukaz, da se ne sme več umakniti niti za korak. Podžgana od ukaza svojega vrhovnega poveljnika, je ruska armada začela tretjo nacistično severno in južno od mesta.

Ti naskoki ruske armade na oba krila nacistične imajo namen, da se Nemce prisili umakniti se iz mesta, ali pa bodo obkoljeni.

Rdeča zvezda, glasilo ruske armade včeraj piše, da zre mesto največji nevarnosti nasproti in da se armada ne more umakniti nikamor. Stalin je telefoniral poveljniku v Stalingrad, naj stoji trdno in naj zatre vsako paniko, ki bi se morda pojavila.

Reuterjeva časniška agencija poroča iz Stockholma, da so čete maršala Timošenka predrle nemško obrambno linijo na nekaterih točkah ob reki Don.

severozahodno od Stalingrada. S tem ogrožajo Rusi nemško levo krilo in pa zaledje.

V tem strahovitem boju po ulicah Stalingrada pomaga vojaštvu na tisoče civilistov. Morarji na Volgi kljub neprestanemu bombardiranju nemških bombnikov opravljajo svoje delo ter prevažajo rezerve in potrebščine čez reko v mesto. Na stotine civilistov je našlo smrt pod ruševinami zidovijem hiš in tovarnen. Sole, bolnišnice, univerza, vse je v razvalinah.

Radio iz Moskve poroča, da je padlo zadnji teden pri napadu na mesto več kot 15.000 Nemcev, da je položaj skrajno resen, toda branitelji so odločno branili mesto do zadnje kaplje krvi, da bodo branili vsako hišo posebej.

Feldmaršal von List, ki je nadomestil von Bocka, je po-glaval v severni del mesta 150 tankov, eno oklepno divizijo in dve sveži diviziji pehote. Toda vsej tej sili se ni posrečilo zane-kati mestu usodopolni udarec.

Predsednik Roosevelt se je vrnil z inšpekcije vojne industrije po vsej deželi

Washington, 1. okt. — Bela hiša je danes šele dovolila časopisju poročati o njegovem dvotedenskem potovanju po deželi, ko je pregledoval vojno industrijo, ladjedelnice, municijske tovarne, pristanišča in razne druge bojne naprave. Dva tedna je bil Roosevelt na ogledovanju po deželi, toda cenzura je bila tako stroga, da ni prišlo ničesar o tem v javnost.

Predsednik se je bil odpeljal iz Washingtona 17. septembra

in se je vrnil nazaj v Washington 1. oktobra popoldne. Prepotoval je 8.754 milj.

Potoval je iz Washingtona preko Michigana, Illinois, Wisconsin, Minnesote, preko North Dakote, Montane, Idaho v državo Washington. Potem se je vozil vzdolž ob pacifični obali in se vrnil nazaj preko Arizone, New Mexico, Texas in Louisiane v kapitol. V Mississippi in South Carolini si je ogledal vojaška taborišča.

Ruska fronta v filmu

Od danes naprej bodo kazali v Loew's gledališču rusko ofenzivo prošle zime. Nadvse zanimiva slika, ki kaže vso obrambo Moskve, tako od strani vojaštva kot od civilnega prebivalstva. Slike so smel prav na fronti in več fotografov je bilo pri tem ubitih. Te slike bi ne smeli zamuditi!

Pripravite se za zimo

Pri Anžlovarevih, vogal 62. cesta in St. Clair so dobili veliko zalogo ženskih in otroških sukenj. Fino blago in zmerne cene. Tam dobite tudi gorko spodnje perilo za ženske, moške in otroke, razne odeje in sploh vse, kar se potrebuje v družini.

Veseli dogodek

Družina Geo. Rasin je dobila obisk tete štokljke, ki je prinesla krepkega sinkota. Vse je zdravo. Mamica je hčerka poznane družine John Peskar iz 3511 E. 78. St., ki sta postala s tem srečna stari ata in stara mama. Čestitke!

Rožanc ponovno izvoljen

John Rožanc je bil ponovno soglasno izvoljen za varnega vodjo v 32. vardi. Za varno voditeljico pa je bila izvoljena Mrs. Ann Dorrington.

Kanada bo rekrutirala zavezniške tujece

Ottawa. — Kanadska vlada bo rekrutirala vse državljane pri-jaznih držav v starosti med 19 in 40 letom. Prizadetih bo ka-kih 30.000 tujcev. Oni, ki se trenirajo v Kanadi v lastnih skupinah, lahko služijo pod svojimi zastavami, če hočejo.

Pripravite se za zimo

Farane sv. Vida se opetovano opozarja, naj izpolnijo kupon, ki je priložen na 3. strani današnjega lista, naj ga izpolnijo in oddajo v nedeljo v cerkvi. Le tako se bo moglo dognati natančno število fantov-vojakov iz župnije sv. Vida ter zapisati njih število na spominsko zastavo, ki jo bodo razvili v cerkvi v nede-ljo 11. oktobra.

Seja Kanarčkov

V soboto večer ob 7:30 imajo starši Kanarčkov zelo važno se-jo. Vsi starši naj pridejo. Seja bo pri predsedniku Mr. Mirtlu na Prince Ave.

V bolnišnici

V mestni bolnišnici se nahaja Joseph Grebenec iz 1144 Norwood Rd. Prijatelji ga lahko obiščejo.

Naši vojaki

Pvt. Joseph Ambrizic je bil premeščen iz Fort McClellan, Alabama v Fort Ord, California. Zahvaljuje se za poslana pisma in obljublja, da bo odgovoril na vsa poslana pisma, kakor hitro se bo udomačil v novem taborišču. Njegov novi naslov je: Pvt. Jos. Ambrozic, Co. C. 800 M. P. Bn. East Garrison, Fort Ord, California.

Danes odide v službo Strica Sama poznani Frank Glach (Buč), ki je bil dolgo let zaposlen pri okrajnem inženirju Mc-Williamsu. Le dobro se drži, Frank in vrni se zdrav nazaj k svojim številnim prijateljem in znancem.

Strojnik 1. reda, mornar Anthony Znidaršič je prišel na tridnevni dopust k svojim staršem, Mr. in Mrs. Anton Znidaršič, 1166 E. 60. St. Toni služi v mornarici že skoro dve leti na Atlantiku. Sinji Atlantik je že osemkrat prejadral.

verjame
al' pa

ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU

Morebiti je ker so molče jezdili že cele ure, je morebiti pričalo, da jim ni za razgovorjanje.

Prvi je prekinil molk Hobbler Frank, ki je jezdil poleg Old Shatterhanda.

"Kje bomo pa prav za prav prenočili?"

"Ob Elk forku."

"Ob Elk forku —? In kako daleč je še do Elk forka?"

"Zvečer prispemo do tiste vode."

"Zvečer šele —? Hm —! Kdo pa bo vzdržal —? Že od davi čepimo v sedlih —!"

Bi le bilo dobro, če bi dali vsaj konjem nekaj počitka, kaj —?"

"Vsekakor! Potrpajte, da dobimo tole prerijo za hrbet! Za njo je gozd in v gozdu je jasa, tam bomo taborili."

"Lepo —! Konji dobijo piti in sočno pašo, upam. Kaj pa bomo mi —? Sinoči smo použili zadnjo bivoljo pečenko in davi smo oglodali, kar je še ostalo na kosteh. In od davi nam ni prišel pred cev noben vrabec, vobče ne kaka poštena divjad. Lačen sem in kmalu moram dobiti nekaj za pod zobe, sicer bom poginil tako vam rečem, Mr. Shatterhand!"

"Ne skrbi se! Dobil boš pečenko!"

"Da! Ampak kako! Tale stari travnik je tako zapuščen, da mislim, niti hrošč ne leze po njem! Kje pa bi naj našel pošten westman svojo pečenko?"

"Jo že vidim! Vzemim mojega konja za vajeti in jezdi počasi dalje!"

Zaostala sta med pogovorom. Old Shatterhand je razjahal in mu dal vajeti pa stopil po preriji.

"Pečenko vidite —?" je majal Hobbler Frank z glavo in se oziral. "Jaz pa nič ne vidim in ne navoham —!"

Vzel je vajeti in jezdil za Davyjem in Jemmyjem.

Na ravnini so se dvigali nizki griči, podobni ogromnim krtinam, kakih dve sto metrov so bili oddaljeni. Selišče prerijskih psov je bilo, kakor pravijo ameriškemu svizcu radi njegovega lajajočega glasu. Nedolžne, neškodljive živalice so, zelo radovedne, in čudno je, da živijo skupaj s klopotčami in sovami. Če se jim približa človek, se vzravljajo na zadnje noge, ga opazujejo, stržejo z ušesi in se obračajo na vse strani. Če opazijo kaj sumljivega, izginejo po bliskovito v svojih luknjah in dolgo jih ni na spregled.

Loveci ne marajo njihovega mesa in jih pustijo pri miru, če le morejo dobiti kaj boljšega, čeprav je njihovo meso užitno in celo dobro. Predsodke imajo zoper "psa." Kdor pa ga le mora ustreliti, ga ne sme zalezovati kakor drugo divjačino, ker je prerijski pes silno boječ in previden. Zbuditi mora njihovo radovednost in jih zamotiti tako dolgo, da se jim približa na streljaj. Čim bolj smešno in čudno se obnaša, tem lažje jih zanori. Živali ga rado vedno gledajo in pozabijo na beg.

Tako je storil tudi Old Shatterhand. Psi so sedeli na gričih pred luknjami, se vzravljali in ga sumljivo gledali. Brž je počenil, lezel po vseh štirih, skakal križem, se vzravljaval in krilil z rokami, pa spet počenil, se postavil na glavo in se obnašal, kot da je znorel.

Hobbler Frank je obstal in majal z glavo.

"Hm, hm —! Kaj je le udarilo v njega —? Saj je bil pred nekaj minutami še čisto pri pameti —. Pa se obnaša, kot da je božjasten —. Ali pa se mu je zmešalo —"

Dva strela sta počila naglo drug za drugim.

(Dalje prihodnjič.)

Wickham Steed o Jugoslaviji

(Nadaljevanje)

Posebno zanimiva je bila razlaga g. Steeda o Friedjungovem procesu. Znani avstrijski zgodovinar Friedjung je obtožil, še pred anekcijo Bosne leta 1908., zagrebsko hrvaško-srbsko zvezo v dunajskem listu "Neue Freie Presse," češ, da je v zvezi z Beogradom in da od tam dobi denar.

"Predno je to storil," pripoveduje g. Steed, "me je Friedjung povabil na kosilo ter me vprašal, dali poznam hrvaško-srbsko zvezo. Dejal mi je: — Imam dokument, ki dokazuje, da je Supilo prejel denar iz Srbije. — Odgovoril sem mu, da je njegov dokaz poverljiv in da bi se moral izogniti Supilo-u. Ako ne, se bo prepričal, da v Supilovi pisarni ni niti enega stola s štirimi nogami, tako da ne bo moglo dokazati, da je Supilo sploh dobival kakšne denarje."

Ko je srbsko-hrvaška zveza s Supilom na čelu tožila Friedjunga zaradi obrekovanja, sem ga posetil in mu svetoval, naj se sestane s Supilom in prekliče svoje trditve. Uvidel sem namreč, kako važno vlogo bo imelo jugoslovansko vprašanje za splošni evropski problem. G. Steed je ob tej prilici tudi opisal vlogo g. ministra Božidara Markovića v Friedjungovem procesu.

Nadalje je Steed opisal dunajsko stališče napram balkanskim vojnem. Povedal je, da je bil Dunaj o tem prepričan, da bo Bolgarska sicer premagala Turčijo, da bodo pa Turki uničili Srbe. "Jaz pa sem bil prepričan, zadržuje Steed, da se bo srbska vojska pokazala močnejšo."

"Avstrija je seveda dovolila to vojno, ker je bila prepričana, da bodo Bolgari zmagali, tako da se bo mogla vmešati in z mogočno roko zaščititi premagano Srbijo. Te roke seveda ne bi bila nikdar več potegnili nazaj. Dunaj je

sprejemal vesti o srbskih zmagah zelo nerad in zelo začuden. Že takrat so se razmere začele približevati evropskemu konfliktu. Takrat sem se začel pripravljati na to, da obvestim svoj narod o oblikah, ki se zbirajo in o tem, kaj bo."

(Dalje prihodnjič.)

MALI OGLASI

Klavir kupim

Rad bi kupil rabljen klavir (piano). Ponudbe naj se pošljejo na Louis Pibernik, 18806 Pawnee Ave., Cleveland, O.

Stanovanje iščem

Rada bi dobila stanovanje 3 sob in kopalnico. Samska ženska. Pokličite po 5. uri zvečer POTomac 9444. (234)

Jako zmerna cena

Naprodaj je na 1384 E. 45. St. hiša za 2 družini, 8 sob. Hiša je zdaj prazna. Cena je samo \$3.700.

Na E. 71. cesti hiša za 2 družini, 10 sob, cena \$5.500.

Dve hiši, vsaka za 1 družino na E. 78. cesti. Cena za obe \$5.500.

Na Luther Ave. hiša za 2 družini, 10 sob, cena \$4.900.

J. Tisovec

1366 Marquette Rd. blizu St. Clair in 55. cesti. (233)

Prijazno vabilo

Mr. in Mrs. Frank Kovačič, 4121 St. Clair Ave. vabita na godovanje Francetov in Franck ter druge prijatelje v soboto 3. oktobra

Servirali bomo pohane in pečene piščance. Postregli bomo tudi z dobrim pivom in vinom. Za domačo zabavo bo pragrajena godba. Se tolo priporočata za obisk

Mr. in Mrs. Frank Kovačič, 4121 St. Clair Ave.

Hiše naprodaj

Naprodaj je hiša za 1 družino, blizu E. 185. ceste. Kopalnica in ena spalnica spodaj, 2 kopalnici zgoraj. V kuhinji in kopalnicah so plošče. Vse je nanovo dekorirano in se lahko takoj selite v hišo.

Na 19801 Shawnee Ave. nova hiša (bungalow), vse moderno. Se lahko takoj selite v hišo. V nedeljo si jo lahko ogledate od 2 do 6 popoldne. Čez teden se pa ogledate pri

Edward Kovac
980 E. 185. St.
Kenmore 5030.

3 — sobe v najem

V najem se oddajo 3 sobe mirnem zakonitemu paru srednje starosti. Zglasite se na 15422 Calcutta Ave. (238)

Avto naprodaj

Naprodaj je avto Plymouth izdelka, 1939, 2 Door De Luxe. Motor je v prvovrstnem stanju, dobra kolesa. Prevozil je 26.000 milj; samo en lastnik. Cena je \$465.00. Pokličite EXPRESS 2075. (232)

Jabolka naprodaj

Naprodaj imamo raznih vrst zimskih jabolok. Ako le mogoče, prinesite košare in bušlje s seboj.

Valentin Mavko
North Dayton Road
Madison, O.

Ne zamudite!

Naprodaj je 6 sob hiša za 1 družino, velike sobe, fire place, klet pod vso hišo, furnje, zaprta veranda, 1 garaža. Hiša je zdaj prazna in se mora prodati. Nahaja se na 10622 Everton Ave. To je 3. cesta vzhodno od 105. ceste in St. Clair Ave. Cena je \$4500. V nedeljo bo odprta za ogled od 2. do 5. popoldne.

Lepa hiša za 2 družini, 10 sob, lep lot, na 168. cesti blizu Grovewood Ave. Ta hiša se kupi po zelo zmerni ceni.

Knific Realty

18306 St. Clair Ave. IV 7540 zv. KE 0288

Lepa prilika

Nova obrambna hiša, bungalow, pripravljena za vselitev, blizu šole, transportacije in obrambnih industrij. Lepa okolica v slovenski naselbini. Naslov je 831 E. 232 St. Lot je 50x100, cena \$6.000. Za podrobnosti vprašajte

John Robich,
General Bldg. Contractor
18650 Meredith Ave.
Kenmore 5152 (232)

DOBRO BLAGO!

Ravnokar smo dobili veliko zalogo ženskih zimskih sukenj, vsakovrstne mere, majhne in velike, cene nizke. Lepo suknjo dobite za \$12.95, \$19.95 in naprej do \$49.95.

Velika izbira oblek, klobukov, sweatrov. Velika izbira vsakovrstnega spodnjega perila. Ravno tako za otroke suknje, obleke, klobuke, sweatre, gorko spodnje perilo, snežne obleke.

Enako tudi za moške srajce, kravate, nogavice, sweatre in vsakovrstno spodnje perilo. Velika izbira vsakovrstnih odevi, krovov, rjuh in sploh vse, kar se potrebuje pri hiši.

Se vam priporočamo za obilen obisk.

ANZLOVAR'S

vogal 62. cesti in St. Clair (Oct. 2, 8)

Delo bi rad

Delo išče mož, sposoben za vsako delo; najraje v restavraciji, ali hotelu, ali za varuha na farmi. Kdor ima kaj primerne, naj se zgasi na 988 E. 61. St. (232)

Soba se odda

Odda se čedna soba za 1 ali 2 fanta, s hrano ali brez. Zglasite se na 7511 Cornelia Ave. (231)

Natakarica se sprejme

Sprejme se takoj natakarico za ves dan ali samo za dejni čas. Zglasite se na 747 E. 185. St., po petih popoldne. (232)

BORING

MILL

OPERATORS

Ako imajo izkušnje na velikih horizontalnih ali vertikalnih

LARGE

PLANER

OPERATORS

SLAB-MILLER

Plača od ure, povrh overtime. Morajo predložiti dokaz o ameriškem državljanstvu. Ako so zaposleni na vojnem delu, naj se ne prijavijo.

WELLMAN

ENGINEERING

7000 Central (232)

Delo dobi

operatorica za Beauty parlor v slovenski trgovini in naselbini. Naslov izveste v uradu tega lista. (231)

Naše posebnosti so material za popravilo domov

Gradbeni material za popraviljanje hiš, zidarske potrebščine, cement, omet, zimska okna, izolacija.

NAJBOLJŠA TRAVNATA SEMENARNA IN GNOJILA

HARRIS-MURRAY, Inc.
560 E. 99. ST.
Telefon GL 1280

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME, Inc.

8016 St. Clair Ave.

Telefon: ENdlicott 3113

GAY INN

6933 St. Clair Ave.

Družinske mize na razpolago.

Najboljša pijača

ENdlicott 8811

(Fri. -x)

Točna postrežba!

Zavarujem vam vašo hišo ali pohištvo, kot tudi vaš avto. Točna in zanesljiva postrežba. Za podrobnosti vprašajte

John Prištel

15908 Parkgrove Ave.

Kenmore 2473-R. (Fri. x)

RUDY BOŽEGLAV

WINERY

6010 ST. CLAIR AVE.

Najfinejša vina, domačega izdelka, dobite na kozarce ali v večji količini za na dom. Postrežemo tudi z okusnim prigrizkom. Se priporočamo!

Ignac Slapnik, st.

CVETLIČAR

6102 St. Clair Avenue

HEnderson 1126

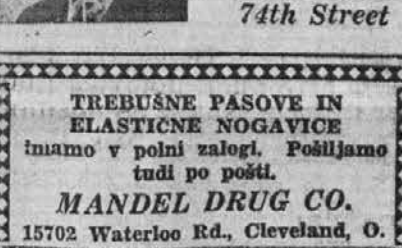
A. MALNAR

CEMENT WORK

ENdlicott 4371

1001 East

74th Street

MERRYMAKERS CAFE

4814 SUPERIOR AVE.

Vedno vesela družba

Prvovrstno žganje - pivo - vino

okrepčila

BODITE PREVIDEN VOZNIK

Mnogo nesreče se pripeti radi pokvarjenih oči. Dajte si pregledati oči, da se boste počutili varne. Vid mora biti tak, da lahko razločite številke na metru brzine, da vidite, kako hitro vozite. Imamo 30 let izkušnje v preiskovanju vida in umerjanju oči. Zadovoljni boste v vsakem obziru.

EDWARD A. HISS
Iekarna-farmacija in optometrijske potrebnine

7102 St. Clair Ave.

Oblak Furniture Co.

TRGOVINA S POHIŠTVOM

Pohištvo in vse potrebščine za dom

6612 ST. CLAIR AVE.

HEnderson 2978

PREMOG — COKE

Razvažamo po vsem Clevelandu. Vprašajte za naš budget načrt. Pregled furnezov zastoj.

WHITE WAY COAL CO.

3858 SUPERIOR AVE.

HEnderson 6177

DAJAMO EAGLE ZNAMKE

BLISS COAL CO.

PREMOG IN DRVA

Zastopstvo

WHITING STOKERS

22290 LAKELAND BLVD.

Kenmore 6808

Gornja slika nam predstavlja potapljačo se matično ladjo U. S. S. Yorktown, poleg nje pa je neka druga ameriška bojna ladja, ki brez moči opazuje potapljanje poškodovane matične ladje, katera je bila zadeta od japonskih torpedov.

Na sliki vidimo dva ameriška parašutarja, ko sta pritala s padali in sta takoj pripravljena se skriti v jamo, ki jo je napravil topovski izstrelak. Vidimo jih z nasajenimi bajoneti, če bi bil slučajno tam skrit kak sovražnik. Slika je bila posneta na vojaških vajah v Fort Bragg, N. C.

Prosimo vključite sledeče ime v listo in končno število vojakov iz fare sv. Vida, ki bo označeno na spominski zastavi v cerkvi sv. Vida.

Ime in priimek Army Navy Marines Coast Guard

Naslov doma

Sedanje bivallatke vojaka (če znajo)

Se bom udeležil sv. obhajila 11. oktobra z društvom Najsvetejšega Imenka (da ali ne)

Se bom udeležil maše ob 8:30 y nedeljo, 11. oktobra (da ali ne)

Bom kupil spominsko karto (da ali ne)

Izpolnite ta kupon in ga oddajte pri glavnem vходу v cerkev sv. Vida.

V. J. KRIZANOVSKA:

PAJČEVINA

IZ RUŠČINE PREVEDEL IVAN VOJK

— Hotel sme vam še povedati, da sem dobil službo onemu Poljaku, ki ste mi ga priporočili...

Milica je položila prst na ustne.

— Tss! Nikoli mi ne govorite o Gureckem v navzočnosti mojega moža, sicer bi jo skupila.

V kratkih besedah mu je Milica razjasnila stvar in prosila Derevnina, da sporoči gozdarju, naj se ne pokaže pred očmi grofu. Dmitri Pavlovič se je nasmejal.

— Tudi jaz mislim, da bo nevihta, če grof zve resnico o begu Gureckega. Toda jaz ga opozorim; zdaj nosi ime Falkovski in oskrbnik Znamenskoga je z njim zadovoljen.

Naslednjega dne se je Milica podala v eno svojih tvornic ter napravila natančen pregled. Oskrbnik Krauze je sprejel grofa in grofico z največjo uslužnostjo ter jima pokazal proizvodnjo, seveda vste z najlepše strani. Milica je bila navidezno z vsem zadovoljna in je prosila, naj ji predstavijo mojstre in nameščence pri upravi; ko se je uverila, da so vsi brez izjeme Nemci, med temi pa po večini tuji državljani, je namršila obrvi, poizvedela za število in narodnost delavcev ter velela, naj ji pokažejo njih bivališča.

Krauze se je začudil; videlo se je, da ni zadovoljen, vendar pa je spremljal gospodarje k skupini lepih hiš, ki so bile udobno opremljene. Sobe delavcev so bile svetle, prostorne ter preskrbljene z žimnicami, odejami in posteljnimi perili.

Vse to je dala uprava. Milica si je vestno ogledala vse hišice, in ko je zapustila zadnjo, je vprašala:

— Kje pa živijo ruski delavci? Vsa stanovanja, ki ste mi jih pokazali, so zasedena po inozemcih.

Krauze je bil v zadregi in v prvem hipu ni vedel, kaj odgovoriti, toda potem je rekel, da so Rusi sedaj začasno drugje nastanjeni, ker njihove hiše bodo začeli zidati šele prihodnje spomladi.

— Dobro, pokažite mi, kar je, — je velela Milica in ga premerala z mračnim, nezaupnim pogledom.

Toda, kar je nato videla, je presegalo vsa njena pričakovanja in celo grof je bil zadet. Nesrečni delavci so se gnetli v umazanih, temnih in slabo zračenih barakah, ki so bile pravecatim hlevom enake. Ob stenah so ležala ležišča iz golih desk in le tu pa tam kakšna preleha na ali raztrgana žimnica; vajenci pa so spali kar na kupu in na zemlji, na strašnih cunjah, ki so jim služile tudi za odejo.

Milica je bila bleda in jezno je pogledala Krauzeja.

— Vaša nesramnost presega vse meje. Ne morem razumeti, kako si prisvajate tako oblast. Inozemsko golazen, ki prihaja semkaj jest naš kruh, ste na gradili z vsemi mogočimi udobnostmi in na moje stroške; z mojim denarjem ste kupili postelje, žimnice, perilo itd. za svoje rojake, a moje ste namestili slabše od vsake živine, otroci pa morajo spati na cunjah.

Vsi ti nesrečniki hiraajo v teh nezdruhljivih bivališčih, brez zdravniške pomoči; hrana pa je brzkone tudi take vrste kakor stanovanja. Torej vedite, da je konec tega nereda, žnala bom brzdati drznost teh pritepencev, ki so se tako gosposki tu namestili. Že jutri boste začeli urejevati to zadevo in glejte, da bodo ruski delavci po človeško živeli. Zahtevam, da to-

čno izpolnite moje ukaze. Ali ste razumeli?

Milica je obrnila hrbet Krauzeju, ki je onemel od jeze, in se z naglimi koraki podala k vozu. Bila je vsa iz sebe, in celo grof je bil tako zadet, da ni niti skušal miriti žene; ko pa je pozneje izjavila, da zapodi ven vso to inozemsko golazen, je rekel:

— To bi bilo prehujo. Zakaj bi preganjala in jemala kruh poštenim delavcem? Saj oni niso nič krivi, če z njimi bolje ravnaš kakor z ruskimi, ki imajo kajpak pravico do istih udobnosti.

— Kako si dober, da to dopuščas. Toda na nesrečo so tvoji tukajšnji rojaki drugega mnenja in mečejo preko praga samega gospodarja, — je odgovorila Milica s tresočim se glasom od jeze.

Grof je zmignil z rameni in utihnil.

Pregledovanje druge tvornice je dalo iste rezultate; poleg tega je Milica zasledila celo vrsto zlorab in krivic, tako na primer glede odmerjanja kazenskih glob. Milica je bila ogorčena do dna duše in dolgo se je posvetovala z Derevninom, nakakšen način bi odgnala Nemce, pričeni z ravnateljem tvornice. Z Libermanom je hotela obračunati po Kitinem porodu, ko bo mogel Dmitri Pavlovič prevzeti Vsesvjatsko in strogo pregledati Libermanovo gospodarstvo.

Družinski dogodek se je prej izvršil, kakor so pričakovali. Kiti je srečno porodila sina in pripravljali so se na praznovanje krsta, kakor hitro vstane mati s postelje. Med tem časom se je Milica natančno seznanila s posestvom ter izbrala mesta za zidanje dobredelnih zavodov, kakor so ubožnice, tvorniške bolnice, šole, otroški vrtci itd.

V teku svojega obhoda po okolici ji je padla v oči velika razlika med ruskimi vasmis in polrazpadlimi kočami in solidnimi in udobnimi hišami kolonistov. Te hiše so bile obdane z vrtovi in so bile podobne vilam. Ko je Milica videla to blagostanje, se ji je srce krčilo od sramu in žalosti in s polnimi rokami je pomagala revežem, darujoč jim stavbeni les, živino ter pomagala tudi z denarjem in delila obleke.

XI.

Bilo je ob jutranji zarji. Sveži predsončni veter je razgrinjal belo kopreno s polj, ki jih je zalivala jutranja rosa, in mlečna meglica je narahlo plula preko strnišč ter se ustavila tu pa tam ob obronkih gozda ali vrtov.

Iz pristave se je prikazal dvo-vprežni koleselj in naglo zdirjal po cesti, ki je peljala v tvornico. Konja je vodil Krauze, poleg katerega je sedel Moric; bila sta namenjena na lov in oba sta imela dvocevke preko ramen. Govoril je Krauze, se jezil na delavce ter mimogrede grajal Milico ki seje s svojimi ukrepi nezadovoljstvo ter hujška ruske "lenuhe" proti "vodstvu." In kakor nalašč je usoda naklonila tej bedakinji še takega mežvo, kakor je grof pl. Berenklaud.

V tvornici se je zgodilo tako, kakor je Derevnin Milici prerokoval. Komaj se je bil mojster Hering povrnil iz zapora, ga je upravitelj sprejel v prejšnjo službo in tedaj so ruski podmojstri z delavci vred stopili v stavko.

Vest o tem pokretu v tvornici je prišla takoj do Libermana, in še predno je Milica o tem kaj zvedela, se je zbralo vse

nemško gnezdo Vsesvjatskega v Teodorovi sobi, da bi se skupno posvetovali o ukrepih. Razpravljanje je bilo burno, ker mnenja so bila različna. Stari Miler, ki se je nekaj časa poprej vrnil iz mesta, Moric in "dame" so bili mnenja, da je treba začasno pustiti in od-sloviti Heringa, pozneje bi seveda obračunali z delavci ter jih kaznovali za drzni upor. Liberman je bil ves iz sebe in sam misel, da bi se uklonil tej "čredi ruskih svinj" ga je spravljala v besnost; toda jezil se je na upravitelja tvornice, dokler se tod klati ta pri-frknjena Milica, ki se v vsako stvar vtika in išče prilike, kako bi nam škodila, — je rekel.

Toda stari Krauze in Liberman mlajši nista hotela nič vedeti o popuščanju in sta zahtevala najstrožjih ukrepov za potlačanje odpora.

Hering je prvovrstni mojster in bilo bi neumno mu odpovedati službo zaradi smrti tega lenega živinčeta, ki bi se bilo itak zleknilo tudi brez tistih zaslužnih plašnic, ki jih je prejelo od Heringa, — je mrmral Krauze. — Proti stavki pa je treba nastopiti pogumno in odločno. Ti lopovi so pozabili na čase, ko so bili še tlačani, treba jih bo na to spomniti in jih takoj udariti. Saj si pisal polkovnik, naj nam pošlje edelek vojaštva, jaz pa sem obvestil policijskega načelnika; od strani oblasti nam je pomoč zagotovljena, a tebi, Teodor, mislim, ne bo težko dokazati na pristojnem mestu, da je pravica na naši strani.

— O! to je prav lahko, — se je zaničljivo zagrohotal Liberman.

— No, vidiš! Pogajanja z delavci vzamem jaz nase in bodi uverjen, da se tistih stopetdeset ruskih delavcev, ki delajo pri Arnoldu, pomiri, ko jim naši v družbi s kolonisti pokažejo zobe.

— Če pa kmetje vmes posežejo? Tedaj bo slabo, — je rekel Moric.

Zaničljiv nasmeh je spalil Krauzejevo obličje.

— Bodite mirni, Mihajlovič se ne ganejo; nič jih ne veseli priti v stik s policijo in sodnijo. Nikakor pa ne smemo izgubljati časa in treba je napraviti

potrebne ukrepe. Zdaj je dve, — je rekel, ko je pogledal na uro, — ukažem zapreči voz in se odpeljem, a proti jutru bo že vse pripravljeno za sprejem stavkajočih in Heringovo obrambo, če si ga bodo drznili napasti. Pridite z menoj, gospod Moric. Če se hočete tu nastaniti, vam bo koristilo videti, kako je treba ravnati z Rusi.

In Krauze in Moric sta šla mirit "upornike."

Ko sta prišla do mejnikov Vsesvjatskega, je solnce začelo vzhajati. Kočija je tekla vzdolž velikega travnika, ki je bil obrobjen z gozdičem. Cesta je peljala skozi kmetijska polja in bela cerkev Mihajlovke z visokim zvonikom se je že pokazala iz daljave. Nenadoma je Krauze prekinil pogovor, se nekoliko dvignil ter gledal v smer polja.

— Aha! Končno sem vas ulovil, podlež! Pogledajte, gospod Moric: vse mihajlovsko govedo je pri kozdihu. Seveda, za vaše sestrskano govedo smo sejali deteljo. Ko sva s Herbertom obhodila posestvo, so gotovo o pravem času odgnali govedo;

zdaj pa, ponoči, gotovo niso pričakovali, da jih moje oko zaloti! Le počakajte, minilo vas bo veselje pasti na tuji zemlji!

Ustavil je konja, skočil z voza, ter rekel Moricu, naj ga počaka, sam pa je skokoma pohitel k govedu. Šestnajstletni pastir je spal pod drevesom. Glavo je imel zavito v suknjo; Krauze je stopil k njemu ter ga brcnil. Deček je zastokal od bolečine in skočil na noge, a Krauze ga je prijel za vrat in ga začel neusmiljeo biti s puškinim kopitom. V svežem jutranjem zraku so udarci topno odmevali, a pastir se je zvijal od bolečine in se umikal. To mučenje bi bilo brzkone dolgo trajalo, toda medtem so se skozi gozdlič pojavili ljudje in jo ubrali naravnost proti Krauzeju.

Nemec je izpustil pastirja, ki je bežal, kar so ga noge nesle, on pa je napel petelina na puški ter gledal v smer skupine ljudi, ki so se mu bližali. Ko so ljudje prišli bliže, so se ustavili nekaj korakov pred njim. (Dalje prihodnjic.)

Kapitan v tujski legiji. — Mr. Smith iz Williamsport, Pa., ki nam ga predstavlja gornja slika je kapitan v tujski legiji in kakor vse izgleda se mu prav dopadejo razne naravne izpremembe scenerije, ki si jih je ogledal tekom enega leta, odkar se nahaja v tujski legiji.

SLOVENSKI NARODNI DOM
6417 St. Clair Ave.

Glasbena Matica

vpripori

OPERO

SEVILJSKI BRIVEC

SOLISTI . . . ZBOR . . . ORKESTER

v nedeljo 4. oktobra, 1942

Začetek ob 7. zvečer

Vstopnice pri Mrs. Makovec in na dan prireditve pri blagajni. Blagajna bo odprta ob šestih zvečer.

Najvišji dnevi kot del za

VOJNO PRODUKCIJO

V vaše lastno znanje je dovolj če veste, da so glavni dnevi v vaši plinski postrežbi dnevi, kadar je zaloge plina obremenjena do skrajnosti.

Mi storimo vse v svoji moči, da damo za tiste dneve, ko je najvišja zahteva in smo pripravljeni zanje. Mi napolnimo naše cevi s plinom, ga spravimo pod zemljo ter stisnjene tudi v velike jeklene posode.

Ves naš napor je usmerjen, da damo najvišjo možno količino naravnega plina za vojne produkcije, ki ga potrebujejo. Tako mora biti tudi vaš napor usmerjen v to. Vi ste prav tako del tega napora kot smo mi.

Ni potreba poudarjati, da bomo pripravljeni za najvišje dneve, če smo pripravljeni že prej. To se tiče prav tako vas kot nas.

Inzulacija in zimska okna hranijo plin

Da grejete svojo hišo z najmanjšo možno gočo množino plina prihodnje zimo je potreba vojnega časa. Pripravite se že zdaj na to.

THE EAST OHIO GAS CO.

Grozdje in mošt

NAPRODAJ
Najboljše v Labe
Christ Man
18221 Nottingham
IVanhou

ZDAJ . . . bolj kot kdaj prej
bi nas morali poklicati, da

VAM TAPECIRAMO VAŠE POHIŠTVO

Velika izbira blaga novih 1942 vzorcev

Z OFE
49.95
STOLI
29.95

Ker vsi kupujemo vojne bonde, vsi zelo varčujemo. Naj Ferfolia kušeni delavci razderejo vašo staro zofo in stole, dodajo podlago, ker je treba, dajo nove springe, potem pa prevlečejo z blagom, ki ga sami imate doma. Pa boste imeli NOVO POHIŠTVO mesto starega. Plašate se na obroke.

FERFOLIA FURNITURE

3558 E. 80th St., blizu Union Ave.

Tel. Mich. 8990 ali Mich. 7420

ODPLAČILA PO VAŠI ZMOŽNOSTI

DOBER PREMOG . . . KUPITE SEDALO

RED FLASH POCAHONTAS, tona . . . \$9.95

Daje vročino, malo pepela. Jako dobro kurivo. \$8.95

FURNACE MIX, tona . . . \$8.75

KENTUCKY STOKER PREMOG, tona . . . \$10.00

(brez sitnosti)

POCAHONTAS NO. 3, tona . . . \$10.00

560 E. 99. ST.

VEČ KOT 26 LET ZANESLJIVE POSTREŽBE

Ustanovljeno 1908

Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi

HAFFNER INSURANCE AGENCY

6106 St. Clair Avenue